

Den norske atomberedskapsmodellen

Per Strand

Lillehammer, 19.04.2016

Bygget på prinsipper om...

- Ansvar
- Nærhet
- Likhet
- Samvirke

Kongelig resolusjon om atomberedskap

23. august 2013

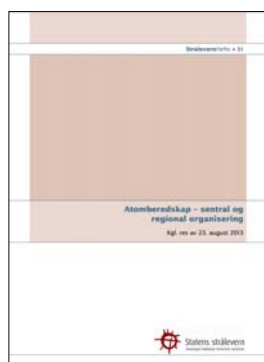
Strålevernlovens § 16 om atomberedskap:

«**Kongen organiserer en beredskap mot atomulykker og andre hendelser** som kan innebære ioniserende stråling eller spredning av radioaktivitet..

Kriseutvalgets mandat og fullmakt

- Beskytte liv, helse, miljø, andre samfunnsinteresser
- Ulykker og hendelser - fred, sikkerhetspolitisk krise og krig
- Norge, nordmenn og norske interesser – også i utlandet
- Fullmakt til å:
 - innhente og bearbeide informasjon
 - iverksette tiltak
 - gi samordnet informasjon

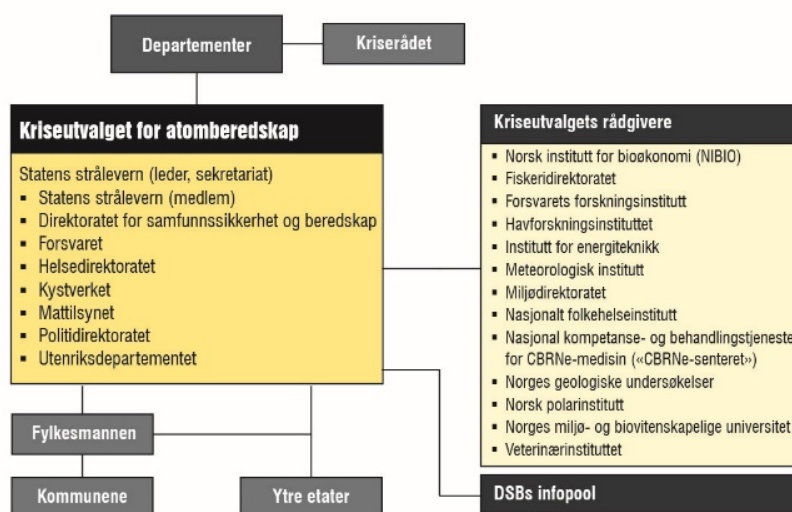
Atomberedskapsorganisasjon

«For å sikre best mulig utnyttelse av ressurser på tvers av sektorer, er det et stort behov for samarbeid på tvers av ansvarsområder» (Meld. St. 29 2011-2012)

- Konsekvenser på tvers av fag- og ansvarsområder
- Faglig krevende oppfølgingsarbeid
- Samvirkeprinsippet
- Sikre løpende beredskapsarbeid

Atomberedskapsorganisasjonen

Politidirektoratet

- Politiet særlig viktig for tiltak i akutfasen
- Leder innsatssted
- Politifaglig arbeid
- Politidirektoratet skal utføre sentral ledelse av politiets innsats

Helsedirektoratet

- Koordinerer helse- og omsorgssektoren i kriser
- Ansvar for helsefaglige råd og vurderinger
- Ivaretar forsyningssikkerhet for legemidler, herunder jod-tabletter

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

- Ansvar for sikkerhet og beredskap, nasjonalt, regionalt og lokalt
- Har ansvar for Sivilforsvaret
 - Radiac-målepatruljer
 - Mobile rensestasjoner
- Kriseinfo.no og Infopool

Forsvaret

- Sivilt-militært samarbeid
- Bistand til det sivile samfunn

«Alle Forsvarets tilgjengelige ressurser skal kunne bistå i sivil krisehåndtering» (KU Plan 2015)

Utenriksdepartementet

- Støtte og bistand til norske borgere og virksomheter i utlandet
- Ivaretar norske interesser overfor andre stater og i internasjonale organisasjoner
- Alle utenriksstasjoner har planverk for håndtering av atomhendelser

UD setter opp ekstrasfly fra Japan

Mens det kommer gledelige nyheter fra Fukushima, setter UD lørdag opp ekstrasfly for å få nordmenn ut av Japan.

Mattilsynet

- Sikre trygg mat og god dyrehelse/dyrevelferd
- Minimerer helsekonsekvenser og øvrige samfunnskonsekvenser av radioaktivitet i fôr, drikkevann og mat
- Utøvende regionalt ledd

Matstrategien

- Overvåkning av radioaktivitet i **mat**
- Styrket overvåkning av **sjømat**
- Kontroll og kartlegging av **drikkevann**
- Kartlegge naturlig radioaktivitet i mat og drikke

Strategi for forvaltning av radioaktivitet i fôr og næringsmidler

Utarbeidet av
Statens strålevern og Mattilsynet
2013

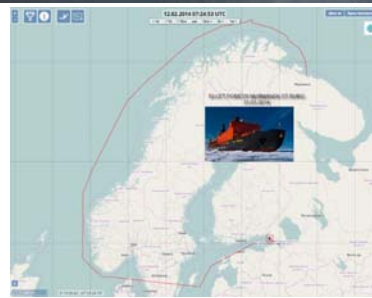

LORAKON - reetablert 2015

Kystverket

- Ivaretar statens beredskap og aksjoner mot all akutt forurensning, med unntak av radioaktiv forurensning
- Har ansvar for sivil overvåkning av skipstrafikk i norske kyst- og havneområder

Statens strålevern

«Statens strålevern ivaretar strålevernfaglig håndtering, og ivaretar sekretariat for KU» (Meld. St. 29)

- Fagmyndighet på strålevern og atomsikkerhet
- Akutt radioaktiv forurensnings myndighet
- Leder og sekretariat for Kriseutvalget for atomberedskap

Miljøsektoren

- Kunnskapsheving
- Helhetlig planverk for miljøsektoren
- Øvelser
- Samarbeid med kystverket om akutt forurensing
- Fokus avfall og utslipp

Kriseutvalgets rådgivere

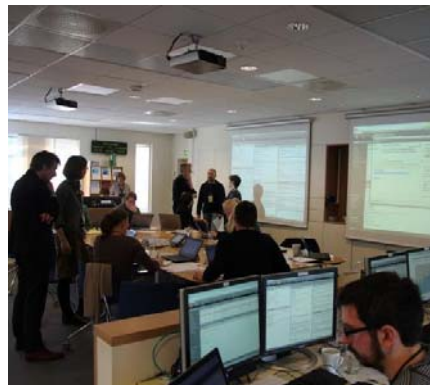
Fylkesmannen

- Atomberedskapens regionale og lokale ledd
- Etablerer regionale forum for koordinering og planverk
- Sørger for koordinering og bidrar til iverksettelse av samordnede tiltak regionalt og lokalt
- Formidler lokale forutsetninger til Kriseutvalget ved håndtering

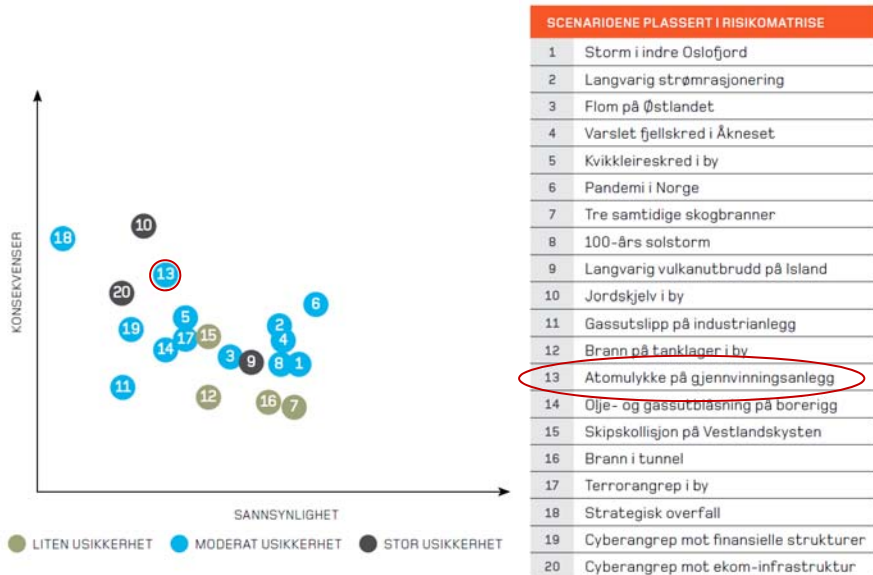

Kriseutvalgets sekretariat

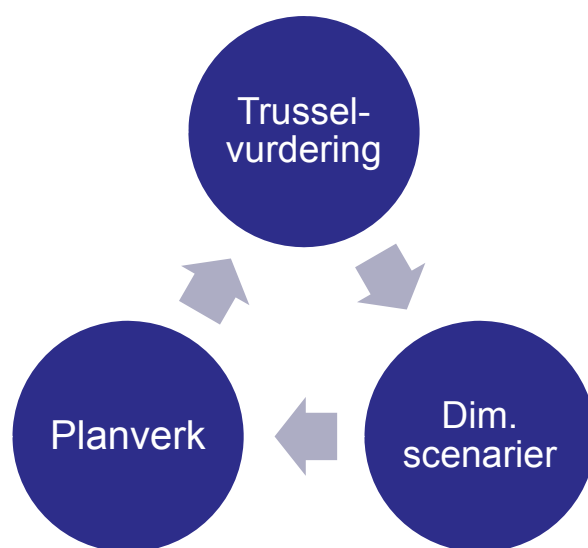
- 24/7 vaktjeneste
- Nasjonalt og internasjonalt varslingspunkt
- Nasjonalt målenettverk
- Nasjonalt laboratorium
- Operasjonslokale for Kriseutvalget
- Fagkunnskap og kompetanse

DSB – Nasjonalt risikobilde 2014

Løpende beredskapsarbeid

Viktig i den norske modellen

- Kunnskapsbasert
- Tydelig definert ansvar
- Godt etablert kontinuerlig samarbeid mellom relevante myndigheter og samordnet planverk
- Fleksibel, tilpasset mange forskjellige typer hendelser – ser framover mot neste hendelse

Evalueringer

«Norges organisering av atomberedskapen er et **eksempel** for etterfølgelse for andre land (Good Practice)»

(IAEA, IPPAS-rapport 2016)

Takk og vel hjem!

Statens strålevern
Norskjele Rølløkke Postboks 44 Blindøya

www.nrpa.no